انسانی حقوق داعالمی منشور

بىلى گالھ

- نا موے ۔ جممہبڑا اقوام متحدہ دے منشور دا حصہ مے ۔ ایندے وچ انسانی عزت تے و قار، جمادی انسانی حقوق، عزت نفس اتے لیوکساں دے مقوین دا اقرار کسمت گے ۔
- كوں انسرانى خۇوق داعالىمى منشور منظور كىرتے اىند اعام اغلان كىيتا ۔ اگىلىے صفىاں تے اىن، لۇۋلەردېتىچىدېۋىجىغارلسېچىلىقى <u>كىمى</u>نجىدورىينىۋىلا ـ
- منشور اچ اقوام متحدہ نے صاف تے سادہ لفظاں اچ حقوق ٹمیائنٹن ۔ جنباں وچ مر کوئی برابر داشرر یک مے ۔
- ، ایکوں پڑھ کے سزڑایا وزجے ۔ ایندی شفصیلات کھول تے بُساوی وزچن تے ایں سلسلے وج سیاسی جیاداں تے کسیں ملک نال کووئی فعرق زاں کیوتا وزجے ۔
- اے حقوق شہائی ملکعت من تے انہاں دے ببارے وچ پوری مظہومات حاصل کمرو ۔ آپٹے تے ٹجوجھیاں کمعتے انہاں حقوق دے بنجیء تے ودھارے وچ اسالۂ استھ وشائ و تسمید تے عبارت
- کھوں جو ہر انسان دی ذائعی عزت تے انساناں دے مکمو چیزے تے نہ مکٹ وا لے حقوق کموں منزان دنیا وچ ازادی، انصاف تے امن دی جہاد ہے ۔
- ے وچ مر انسان کـوں آپٹی گـال آکـھڻ تـے آپٹے عقیحدے تـے قائم رموڻ دی ازادی مووے ۔ کـوئ،ی اُثِر خوف نہ مووے اتـے لـوندیاں ضررور تـاں وی پـوری تـھیندیاں رمون ۔
- ے زیادئتی دے خلاف انسان کوں بغلوث تے مجبور تھیوڻ کنوں بچاوڻ کئیتے ضروری مے جو قزون دی بالاد ستی دے ذریعے انسانی حقوق دا بہجیو کئیتاو بہے
- کسیوں جواے ضروری مے جو قوماں تے ملکاں دے درمیان دوستانہ تعلقات کوں ودہایا ونجے ۔
- تاں دے مکو چیءے حقوق آئے آپڑے عقوین دا اقرار کسیتے اتے زیادہ ازادی دے محول وچ وسءب دی تترقبی تے چنگے معجار زندگسی دے ودہارے دا ارادہ ظامر کسیتے ۔
- کے ور کین ملکاں نے اے دی وعدہ کے تے ہو اقوام متحدہ دے تعاون زال پوری دنیا وچ انسانی حقوق مزویسن تے جیادی ازادیاں تجومین ۔
- کے وں جو انہاں و عدیاں کوں پورا کرڑ کے تے ضروری مے جو اسان حقوق تے ازادیاں کو سمجھوں ۔
- میں کیتے ۃ۔

جنرل اسمبلی اعلان کریندی مے جو

- یاں دا احترام ہی۔ کرے اتے قومی تے بھن الیا قوامی کیار گزاری دے ذریعے رکن ملکیاں تے انہاں دے ماتحت علیا قریاں وچ انہاں کوں منولوں دیاں کوششاں کرے ۔ دفعہ ۱
- پزت دے اعتبار نال مکو چئے پیدا تھیندن ۔ قدرت ولیوں انہاں کوں عقل تے سمجھ عطا تھیندی اے ۔ میں کیتے مک بڑوجھے نال بھرپی داسلوک کرڑا چامی دا اے ۔ دفعہ ۲
- یاسی، قومی تے سماجی گانڈھے، جائداد، ہم پل اتے ڈو جھی حیثیت کنوں قطع نظر انہاں سارے حقوق تے ازادیاں دا حقدار مے جتھاں داذ کر اعلان وچ کسیتا گھے۔
- حیشیت دی جیاد تے کموئی فسرق نہ کسیتا ویسی ۔ چا مے اوندا لملک یا علاقہ ازادیاائٹو لہیتی مووے، غیر خود مختاریا خود مختاری دی ثبو جھی حدود دا پابسند مووے ۔
- دفعہ ۳
- مر شخص کوں آپٹی جان، ازادی تے ذاتی بچئو دا حق حاصل مے ۔
- دفعہ ۴
- کوئی شخص بازهای ابا نهی بنزا کے نہ رکھیاویسی ۔ مر قسم دی غلامی یابا تھیاں دے کاروبار تے پابندی مو سی ۔
- دفعہ ۵
- کسمیں شخص تے ظلم یا او کموں ماریا کمشیانہ ویسی ۔ ناں اوندی بے عزتی کمیتی ویسی تے ناں می لوکموں سزائبتی ویسی ۔
- دفعہ ۶
- مر شخص کوں حق حاصل مے جو مر جاتے قنون اوندی شخصی کوں مڑے ۔
- دفعہ ۷
- ۔ وجئیں بچیز دے حق دار من ۔ ای اعلان دے خلاف کوئی فرق کستے و نجن یا فرق واسطے ابھارے و بچن دی صورت اچ سارے مکو چئے بجی دا حق رکھیندن ۔ دفاعہ ۸
- مر شخص کـوں انہاں کـماں دے خلاف قزبوزی چارہ جوءی دا پـورا حق حاصل ہے جنہاں نال آءیون یا قزبون دی طرفـوں ملے موءے اوندے حقوق ختم شھیندے موون ۔
- کسمیں شخص کوں غیر قرنونی طریقے زال نہ گرفتار کہتا ویسی نہ حراست وچ رکھا ویسی تے نہ می ملک توں ٻامر کڈھیا ویسی ۔
- دفعہ ۱۰

دفعہ ۱۲

دفعہ ۹

- ، جو اوزدے حقوق تے فعرائض دا تعمین یا اوزدے خلاف کسمی فعوجداری مقدمے دی سماعت ازاد تے غمیر جانبیدار عدالت دے کھلے الجیاس وچ انصاف زال کسمی وزجے ۔ دفعہ ۱۱
- ٹ دا احقدار ہے جیں توڑیں لوزدے خلاف کمھلی عدالت وچ قزبون دے مطابق جرم شابحت نہ جھیسی اتے لوکوں آپٹی صفائی پیش کرڑ دا اپورا ہوقع نہ بُنتا ویسی ۔
- ں شخص کوں، ایہو چئے کم یا غلطی دی جہاد تے، جہمبڑا کرڑ ویلے ملکتی یابنین النا قوامی قینون وچ چرم شہار نہ تھیند الما، کسمیں جرم وچ پیکٹر یا نہ ویسی ۔
- ی تے نہ ای کسمیں دی عزت یا نیک نامی تے حملہ کسیتا ویسی ۔ ہر شخص کسوں حق حاصل ہے چو قرنون ایہو چئی مد اخلت یا حملے کسمال لوکسوں محفوظر کھے ۔ . . . ۹۲
- مر شخص کسوں ازادی نال آپٹے ملک وچ مر جا تے آون ونچن اتے رموٹ داحق حاصل مے ۔
- ہر شخص کوں آپٹے ملک سہیت ہر ملک کوں چھوڑن اتے آپٹے ملک واپس و نچٹ دا حق حاصل ہے ۔

دفعہ ۱۴

- مر کسمیں کوں ظلم تے زیادتی کنوں بچڑ کسیتے تے ثو چھے ملکاں وچ پنام حاصل کرڑ اتے اوندے کنوں فائدے چاوڑ دا حق حاصل مے ۔
- مال نہویں کسیتا ونج سگسیند اجمئے ڈیاں غور سیاسی جرائم کا ایہو چینے کہاں دی وجہ نال کسیتیاں ویزین جھئڑے اقوام متحدہ دے مقاصد تے اصولااں دے خلاف مین ۔ دفعہ ۱۵
- مر شخص کوں قومیت داحق حاصل مے ۔
- کوئی شخص ناجائز طور تے قومہت کنوں محر وم نہ رکھیا ویسی اتے نہ ای کسمیں کوں قومہت تعبدیل کرڻ دا حق ڈیوڑ کنوں انکار کمیتا ویسی ۔ دفعہ ۱۶
- سمیں پالبندی دے بغیر برنی چڑ ت کے گھر وساول دا پورا حق حاصل ہے ۔ بڑوماں کوں نکاح، پرنیوے دی زندگی اتے طلاق دے معاملے وچ مکو چیءے حقوق حاصل من ۔
- شادی مک الوجھے دی مکمل رضا مندی نال تھیونڑی چامی دی اے ۔
- كنب، وسىب دى فطرى تے جىادى اكائى مے اتے وسىب تے رىاست لوكوں تحفظ أيول دے نمہ دار من ـ

دفعہ ۱۷

- مر انسان کوں کلمای اللہ وجھیاں نال مل کے جائد اور کھٹ دا حق حاصل مے ۔
- کهی شخص کوں زبردستی اون دی جائد او کنوں محر وم نہ رکھی ویسی ۔

دفعہ ۱۸

- ۔ ۔ تعبدیل کسر سگدے اتے کلمای اللہ و جمہاں زال مل کے سرر عام یا کلمی جائے، آپڑے مذہب یا عقیدے دی تعبلیغ، عبادت اتے مذہبی رسماں ازادی زال ادا کسر سگدے ۔ دفعہ ۱۹
- ۔ ۔ وادی نال رائے قائم کر سگدے نے کسی فریئے نال کسی ملک نوں علم نے نظریات حاصل کر سگدے نے مر جانسی ن نظریات نے خیالات ہجا سکدے ۔ دفعہ ۲۰
- مر شخص كوں پرا من طرىقے نال مىل ماپ اتے كھ كرڻ تے ثو لے بناوڻ احق حاصل مے ـ
- کمیں شخص کوں کمی ٹو لے وچ شامل تھیوٹ کیئے مجبور نمی کیتا ونج سگدا ۔

دفعہ ۲۱

- مر شخص کوں آپڑے ملک دی حکومت وچ براہ راست یا ازادی نال چڑے موئے نمائندیاں دے ذریءے حصہ گھنٹ دا حق حاصل ہے۔
- مر شخص کوں آپٹے ملک وچ سرکاری ماازمت حاصل کرٹ دامکو جیاں حق حاصل مے ۔
- ۔ اصلٰی انتخابات دے ذریعے کسی اورسی ۔ انتخابات وج مر کسی کوں ووٹ پاوڻ دامکو چیاں ہوقع ثبتا ویسی اتے ووٹنگ ازادی نال تے حضیہ انداز وج تعیسی ۔ دفعہ ۲۲ دفعہ ۲۲
- ، تعاون نال ایہو چئے اقتصادی، معاشرتی نے شقافتی حقوق حاصل کرے جہمباڑے اوندی عزت نے وقار نے شخصیت دی تعمیر نے نرقی کسیءے ضروری من ۔ دفعہ ۲۳
- مر شخص کموں کم کمار تے ازادی زال روزی رزگمار کمرٹ، کم دا منصفانہ تے ساز گمار ماحول اتے بے روزگماری دے خلاف بچیءو دا حق حاصل مے ۔
- مر شخص کوں کمیں فرق دے بغیر مکو جی ے کم دے کیاتے مکو جی ے معاوضے داحق حاصل مے ۔
- جىمبىر الوندے تے لوندے بال بېچىاں كىمتے عزت دى حىاتى دا ضامن مووے اتے اوندے وچ ضرورت دے مطابق سماجى تحفظ دے بے ذرىاں و لوادھا كىمتاو نجے ـ
- مر شخص کوں فایدیاں دے بچیو کی ے تجار سی ٹو لے بنز اوث سے انہاں وچ شامل شھیوٹ دا حق حاصل مے ۔

دفعہ ۲۴

مر شخص کوں ارام تے دل ورد لاول دا حق حاصل ہے ۔ ایندے وچ کم دے ہناسب اوقات اتے تنخواہ دے زال چھٹیاں دی سہو لتان شامل ہن ۔

دفعہ ۲۵

- امی دیاں من اتے بے رزگاری، بیماری، معزوری، رزڈیپا، بڈہیپایا وس کنوں بامر ایمو چئے حالات دے خلاف جنہاں وچ رزگار چھٹ و نجے، بچئو دا حق حاصل مے ۔
- ، ڈیکھ بھال تے امداد دے حق دار مین ۔ سارے ہالال کوں بھانویں او شادی کینوں پہلے چمے موون یا شادی دے بعد، و سیب دے مکو چیءے بچیءو دا حق حاصل مے ۔

دفعہ ۲۶

- ے . فسنی سے پیشہ ورانہ سے کسی سہولت سب کسیسے مووے اسے عالی سعلیم دی سہولت دی لیاقت دسی جیاد سے سب کسیسے مکسو چینی مووڑی چامی دی اے ۔
- اں قوماں اتے نسلی یا مذہبی گروپاں دے وچ، مضاممت دو ستی تے رواداری کوں ودھیسی اتے امن قائم رکھٹ کیتے اقوام متحدہ دی سرر گرمیاں دا الحّوالٰ کریسی ۔
- والدین کوں ای گال دا حق حاصل ہے جو او آپٹے ہالیاں کوں آپٹی ہرضی دے مطابق تخلیم ڈیوا سگدن ۔

دفعہ ۲۷

- کوں وس بیب دی شقافعتی زندگی وچ ازادی زال شامل شھروٹ، اون دے کنوں مزم گھڑ اتے سائنس دی شرقی تے اون دیاں سمولتاں کنوں فائدے چاوڑ دا حق حاصل مے ـ
- حق حاصل مے جو اوندے انہاں اخلاقی تے مادی فائدیاں دا بہجاؤ کسیتاو نہے جھیڑے اوندی سا کانس ایجاد یا ادلمی یا فسنکار لنہ تخلیق دی وجہ نال لوکوں ملدن ۔ دفعہ ۲۸
- مر شخص ایموچئی سماجی تے بیمن الاقوامی نظام وچ شامل تھھوڑ دا حقدار مے چبندے وچ ایں اعلان دے مطابق حقوق تے ازادیاں ڈتیاں ویندیاں موون ۔

دفعہ ۲۹

مر شخص تے وسیب دیاں ذمہ داریاں دی موندن جیندے وچ اوزدی شخصیت کوں ازادی زال مکمل کروی مادی مے ۔

- ے حقوق تے ازادیاں دے بچئو کسیتے اتے جہموری وسیب وچ الحلاق تے لوکاں دے امن تے بھلائی دے تتقاضے پورے کرڑ کسیتے قنون دی طر فسوں لائنے ویدن ۔
- ای مہ حقوق تے ازادیاں کسمیں صورت وچ اقوام متحدہ دے مقصداں تے اصولااں دے خلاف نئیں ثبتیاں ونج سگدیاں ۔

دفعہ ۳۰

نج سگدا جو ایندے ذریعے کسمیں ملک، گـروپ یا شخص کـوں اُتو جھیاں دے حقوق تے ازادیاں دی خلاف ورزی کـرن کـیتے کـوئی کـار گـزاری دا حق حاصل تـھی گـے ـ